

ePoste Restante ja ePort Payé

miten saada iso tiedosto liikkumaan

Haka-kokoontuminen
Jari.Miettinen@csc.fi

Helsinki 15.1.2008

Esityksen sisältö

- polku ePostituspalveluihin
- miten nyt toimitaan
- kiviä käyttäjän kengissä
- ePoste Restante ja ePort Payé
- AAI-liittymä - Haka
- käyttäjän sovelluksia
- vaaroja matkan varrella
- tämänhetkinen tilanne
- palveluista saatavat edut

polku ePostituspalveluihin @CSC (1/2)

- **1. käyttäjäpyyntö palvelusta 29.8.2005**
- **CSC - superlaskentakeskus**
 - yleiskäyttöinen kuitulevypalvelu
 - pitkäaikaistallennus
 - Projektilevy tutkimusryhmille
- **Nic.funet.fi 1990-**
 - Linux leviämisen alkupiste
 - yli 4M tiedostoa
 - suorituskykyennätys 800Mbps Fedora6 release day (23.10.2006)

polku ePostituspalveluihin @CSC (2/2)

- **Funet sähköpostituki ja koordinaatio**
 - asiantuntijapalvelu
 - roskapostin suodatuksen tuki
 - mail backup (poistunut joulukuussa 2006)
- **Haka luottamusfederaatio**
 - operaattorirooli
 - käyttöönottotuki palvelukehittäjille
 - CSC SC sovellus: Tutkijan käyttöliittymä
- **P2P-selvitys YLE:n kanssa (2006)**
 - mitä P2P:llä voi tehdä

miten nyt toimitaan

- **käyttäjän ongelma: miten toimittaa kolleegalle 4.7GB levy, jossa on sensitiivistä dataa?**
- **ratkaisuvaihtoehtoja:**
 - matkustaminen
 - kuriiripalvelut: Fedex ja muut
 - tavallinen kirjeposti
 - Skypetys
 - syötetään tiedosto P2P-verkkoon
 - pystytää pieni ftp/web-palvelin kotiin tai toimistoon
 - sähköposti

kiviä käyttäjän kengissä

- **CO2-päästöt ja ekologinen jalanjälki**
- **Skype/P2P vaarantaa luottamuksellisuuden ja tietoturvan**
 - kryptaa data!
 - miten poistaa tiedosto P2P-verkostosta?
- **kotiorganisaation tietoturvakäytännöt ja linjaukset**
 - verkot eivät enää ole avoimia
 - päästä päähän -periaate on rikki: paljon NAT-käyttöä jne.
 - palvelut on rekisteröitävä - jopa pienet ftp palvelimet ;-)
- **käytännöt sähköpostipalveluissa**
 - liitetiedostojen koossa on rajoituksia
 - spam-sota on painopistealue nykyisin...
- **luotettavuus ja suorituskyky**
 - koti/toimistojärjestelmät eivät ole tuunattuja
 - verkon pullonkaulat

ePoste Restante ja ePort Payé (1/2)

➤ **ePoste Restante**

- sähköinen versio noutopostista
- autentikoitu käyttäjä lataa tiedoston palvelimeen
- ei-autentikoitu käyttäjän ystävä lataa tiedoston itselleen

➤ **ePort Payé**

- toimii kuten postimaksu maksettu -kirjekuori
- autentikoitu käyttäjä luo sähköisen kupongin
- kuponki välitetään ystävälle, jota ei autentikoida
- ystävä lataa tiedoston palvelimeen
- käyttäjä lataa tiedoston palvelimesta itselleen

ePoste Restante ja ePort Payé (2/2)

➤ yhteisiä ominaisuuksia

- välivarasto web-käyttöliittymällä
- palvelinylläpito ei puutu tapahtumiin normaalin toiminnan aikana (esim. käyttäjähallinto)
- käyttäjätukea ei ole
- tiedostot tuhoetaan automaattisesti (säilytysaika päiviä)
- tiedoston hakujen määrä on rajoitettu (puoli tusinaa)
- tavallista sähköpostia käytetään tiedostojen saatavuudesta ilmoittamiseen ja latausohjeisiin
- https on mahdollista

AAI-liittymä - Haka

➤ autentikointi

- käyttäjät eivät tarvitse lupaa CSC:n superlaskentaympäristöön - oman kotiorganisaation tunnus riittää
- säästää aikaa ja vaivaa hallinto-osastolla!
- helppoa käyttää
- käytösäännöt voidaan myös hyväksyä sähköisesti

➤ autorisointi

- hallinnollinen ratkaisu: ensi vaiheessa voidaan hyväksyä esim. kaikki Hakan piirissä olevat tutkijat palvelun piiriin
- tarkasta schacHomeOrganizationType –attribuutin sisältö IdP:stä, esim.

```
schacHomeOrganization=uta.fi
```

```
schacHomeOrganizationType=PREFIX:fi:university
```

➤ metadata

- käyttökelpoinen data voidaan hakea automaattisesti, kuten esimerkiksi käyttäjän oikea nimi, sähköpostiosoite, kotiorganisaation nimi
- vähentää käyttäjän kirjoitusvirheitä

➤ mahdollinen jatkoidea: Hakaan pohjautuva jaettu data-alue tutkimusryhmille

käyttäjän sovelluksia

- **tavallisen sähköpostipalvelun laajennus**
 - lähetä vähemmän liitetiedostoja
 - liitteitä ei ehkä muutenkaan halua säilyttää...
- **data-intensiivinen tutkimus – keskikokoisiin tarpeisiin saakka**
 - laskennallinen data
 - digitoitu materiaali: dokumentit, tekstit, kartat,...
 - digitaalinen materiaali: kuvat,...
 - mittausdata

vaaroja matkan varrella

➤ **tiedon turva: eheys**

- käyttäjän pitäisi (aina) salata sensitiivinen tieto tiedonsiirroissas
- käyttäjät eivät yleensä huomaa eheysongelmia
- tarvitaan yksinkertainen loppukäyttäjän salaustyökalu - salauksen pitäisi olla hiiren napsauksen päässä
- pitkällä aikavälillä voidaan tarvita salasanojen/salalauseiden välityspalvelua 😊

➤ **väärinkäytökset**

- kaikkia järjestelmiä voidaan käyttää väärin
- kielletty käyttöehdoissa
- käyttö tallennetaan lokiin
- tarvitaan yksinkertaisia perustarkastuksia säännöllisesti - TOP10 käyttäjälstat etc.

➤ **uusi reitti viruksille**

- käyttäjät voivat siirtää myös ohjelmia – tarvitaan ohjeistusta
- ongelma on jo olemassa

➤ **Keneen luotat? Luota meihin!**

tämänhetkinen tilanne

- **uudet palvelut Funetin työvaliokunnassa 2006-2008**
 - löydettiin kolme riippumatonta toteutusta: Turun yliopisto, Oulun yliopisto ja Tampereen Ammattikorkeakoulu
- **testaus ja pilotointi Nic.funet.fi:ssä kesällä 2007**
 - Haka/shibboleth-tuki
 - piirteiden valintaa ja lisäyksiä
- **Terenan Storage-toiminta (kesäkuu 2007-): palvelu ensi vaiheen tallennuspalvelu eurooppalaisessa yhteistyössä**
- **loppukäyttäjien pilotti meneillään (tammikuu 2008)**
- **www-ulkoasun viimeistelyä (tammi-helmikuu 2008)**
- **tuotantoon määrääjäksi: alkuvuosi 2008**

palveluista saatavat edut

- **henkilökohtainen tiedostonsiirto on helppoa loppukäyttäjille**
- **itsepalvelu**
- **yksinkertainen luottamusmalli: lähettäjä - vastaanottaja**
 - CSC:hen ei tarvitse luottaa 😊
- **lähettäjän ja vastaanottajan ei tarvitse olla aktiivisia yhtä aikaa**
- **tuki myös suuremmille tiedostoille**

Kysymyksiä ja kommentteja!

